

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشکده پرستاری و مامایی

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

طرح دوره پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: پرستاری سلامت جامعه و سالمندی

عنوان درس: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد

کد درس: ۱۹۵۰۰۳۶

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نام مسئول درس: دکتر تُکتم کیانیان

مدرس: دکتر تُکتم کیانیان

پیش نیاز: پرستاری سلامت مادر و نوزاد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری - ترم ۴

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران / مرکز سلامت جامعه کن

نشانی پست الکترونیک: t.kianian67@gmail.com

توصیف کلی درس:

این درس شامل موارد غیرطبیعی و موقعیت‌های آسیب‌زا در مراحل مختلف باروری، حاملگی، زایمان، بعد از زایمان، نوزادی و مشکل نازایی می‌باشد و این فرصت را فراهم می‌آورد تا بتوان توانائی‌های لازم را برای بررسی و شناخت خانواده در موقعیت‌های بحرانی در رابطه با مادر و نوزاد در معرض خطر کسب نمود، مشکلات بالفعل و بالقوه سلامت آنها را تشخیص داد و تدابیر پرستاری مبتنی بر شواهد در موقعیت‌های خاص را انجام داد.

اهداف کلی:

آشنایی یادگیرندگان با موارد بارداری آسیب‌پذیر، زایمان غیرطبیعی و مشکل و عوارض پس‌از آن و نوزاد آسیب‌پذیر.

اهداف اختصاصی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیران:

- مسمومیت‌های دوران بارداری؛ پره اکلامپسی و اکلامپسی را توضیح داده و علائم، عوارض و درمان آن را شرح دهند.
- خونریزی‌های دوران بارداری را نام برده، سقط‌ها، مرگ داخل رحمی، اختلالات مایع آمنیوتیک، حاملگی خارج رحمی، جفت سرراهی و جدایی جفت را تعریف کرده، فیزیوپاتولوژی، درمان و مراقبت‌های مربوطه را توضیح دهند.
- عوارض بیماری‌های داخلی – جراحی در بارداری بر روی جنین و مادر را توضیح داده، درمان و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را شرح دهند.
- زایمان غیرطبیعی یا طولانی شده را تعریف کرده علل آن را نام برده، درمان و مراقبت‌های پرستاری را توضیح داده، علت، علائم و نشانه‌ها، تشخیص، درمان و مراقبت‌های پرستاری در حاملگی چند قلو را شرح دهند.
- زایمان زودرس و دیررس را تعریف کرده، علل و عوارض آن را شرح داده، اقدامات درمانی در زایمان زودرس و دیررس را لیست کرده و مراقبت‌های پرستاری را در موقعیت‌های مختلف بیان نمایند.
- زجر جنینی را تعریف کرده، علل، انواع، روش‌های تشخیصی، درمان و مراقبت‌های پرستاری در زجر جنین را شرح دهند.
- القا زایمان را تعریف کرده، انواع آن را نام برده و مراقبت‌های پرستاری در القاء زایمانی، چرخش جنین و اپی‌زیاتومی را شرح دهند.
- انواع فورسپس، شرایط، موارد کاربرد و مراقبت‌های آن را بیان کنند.
- تعریف واکيوم، شرایط و موارد استفاده از آن را توضیح دهند.
- سزارین را تعریف کرده، انواع، اندیکاسیون‌ها و مراقبت‌های پرستاری قبل، حین و بعد از آن را شرح دهند.
- صدمات وارده به مادر طی زایمان را لیست کرده، علل، علائم، تشخیص، درمان و مراقبت‌های پرستاری هر یک را بیان کنند.
- عوارض بعد از زایمان را نام برده، علل، علائم، تشخیص، درمان و مراقبت‌های پرستاری هر یک را توضیح دهند.
- نوزادان آسیب‌پذیر را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرند.
- نوزاد دیررس و زودرس را تعریف کرده، مشخصات فیزیولوژیکی و مراقبت‌های پرستاری از آنان را شرح دهند.
- عکس‌العمل خانواده در مقابل نوزاد آسیب‌پذیر را توضیح داده و مراقبت‌های پرستاری لازم را شرح دهند.
- یرقان را تعریف کرده، انواع آن را شرح دهند. فیزیوپاتولوژی، درمان و مراقبت‌های پرستاری در ناسازگاری خون، Rh و یرقان فیزیولوژیک را توضیح دهند.
- هیپوترمی، هیپوگلیسمی، زجر جنینی را تعریف کرده، علائم، نشانه‌ها، درمان و مراقبت‌های پرستاری هر یک را شرح دهند.
- تاریخچه‌ای از تشخیص و درمان نازایی را بیان کرده، علل نازایی را نام برده، روش‌های تشخیصی و درمانی در زنان و مردان را به‌طور جداگانه شرح دهند و روش‌های نوین درمان نازایی را توضیح دهند.
- پیشنهادات خود را در مورد مراقبت از مددجویان ارائه دهند

- مددجو را به عنوان یک انسان دارای حقوق قانونی اخلاقی در نظر بگیرند
- برای مددجویان خدمت صادقانه انجام دهند
- از دستورات برنامه درمانی مددجویان پیروی کنند.
- فرآیند پرستاری را برای هر یک از اختلالات برنامه ریزی نمایند.
- مانورهای تشخیصی جهت اختلالات مادر و نوزاد را بر روی مانکن انجام دهند.
- بتوانند یک مشاوره صحیح را بصورت نقش بازی اجرا کنند.
- نیاز های اولیه مادر و نوزاد دارای اختلال را مشخص کنند.

رویکرد آموزشی:

- مجازی حضوری ترکیبی

روش های یاددهی – یادگیری:

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی
- تعاملی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از ویدیوهای آموزشی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان انتظار می رود:

۱. معلومات و زیربنای علمی لازم جهت فراگیری مطالب مورد نظر را کسب کنند.
۲. با استفاده از مطالب تدریس شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه ای نموده و یافته های پژوهش های جدید را در جهت بهبود کیفیت آموزش به بیمار بکار گیرند.
۳. با کاربرد منابع علمی جدید و یافته های حاصل از پژوهش ها تکالیف خود را تهیه کنند.
۴. بطور منظم و بدون غیبت در کلاس های درس شرکت داشته و حضور فعال داشته باشد
۵. در تاریخ های مقرر تکالیف خود را ارائه و یا تحویل دهند.

روش ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی تکوینی: رعایت اصول حضور دانشجو در کلاس درس (محیط آکادمیک)، شرکت در بحث‌های کلاسی و انجام تکالیف،
آزمون میان‌ترم (۳۰٪ نمره)
ارزشیابی پایانی: آزمون کتبی با سؤالات صحیح و غلط، چهارگزینه‌ای، تشریحی (۷۰٪ نمره)

جلسه	تاریخ ساعت ۱۰-۱۲	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱	شنبه - ۱۴۰۳/۰۶/۲۴	بارداری آسیب پذیر (فشارخون بارداری-استفراغ های بدخیم بارداری)	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۶/۲۸				
۲	شنبه - ۱۴۰۳/۰۶/۳۱	اختلالات مایع آمنیوتیک	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۷/۰۴				
۳	شنبه - ۱۴۰۳/۰۷/۰۷	بیماری‌های داخلی و جراحی در بارداری-۱	گروه دو: سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۷/۱۱				
۴	شنبه - ۱۴۰۳/۰۷/۱۴	ادامه بیماری‌های داخلی و جراحی در بارداری- ۲	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۷/۱۸				
۵	شنبه - ۱۴۰۳/۰۷/۲۱	ادامه بیماری‌های داخلی و جراحی در بارداری- ۳	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۷/۲۵				
۶	شنبه - ۱۴۰۳/۰۷/۲۸	خونریزی های دوران بارداری (خونریزی یهای نیمه اول بارداری، خونریزی های نیمه دوم بارداری، و مشکلات همراه با خونریزی در بارداری)	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۸/۰۲				
۷	شنبه - ۱۴۰۳/۰۸/۰۵	زایمان آسیب‌پذیر زایمان غیرطبیعی یا طولانی شده، زایمان زودرس- پارگی زودرس کیسه آب)	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۸/۰۹				
۸	شنبه - ۱۴۰۳/۰۸/۱۲	زایمان‌های ابزارمند یا تهاجمی (سزارین) اینداکشن و انواع آن	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۸/۱۶				
آزمون میان ترم (سوالات صحیح و غلط، چهارگزینه‌ای، تشریحی)					
۹	شنبه - ۱۴۰۳/۰۸/۱۹	صدمات وارده به مادر در حین زایمان	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه- ۱۴۰۳/۰۸/۲۳				
۱۰	شنبه - ۱۴۰۳/۰۸/۲۶	عوارض پس از زایمان در مادر	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۰۸/۳۰				
۱۱	شنبه- ۱۴۰۳/۰۹/۰۳	صدمات وارده به نوزاد در حین زایمان	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۰۹/۰۷				
۱۲	شنبه- ۱۴۰۳/۰۹/۱۰	صدمات وارده به نوزاد در حین زایمان	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۰۹/۱۴				
۱۳	شنبه- ۱۴۰۳/۰۹/۱۷	نوزاد آسیب‌پذیر	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۰۹/۲۱				
۱۴	شنبه- ۱۴۰۳/۰۹/۲۴	ادامه نوزاد آسیب‌پذیر	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۰۹/۲۸				
۱۵	شنبه- ۱۴۰۳/۱۰/۰۱	ادامه نوزاد آسیب‌پذیر	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۱۰/۰۵				
۱۶	شنبه- ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	نازایی (علل، تشخیص و ...)	سخنرانی، مباحثه گروهی و پرسش و پاسخ	مرور مباحث، سنجش آموخته‌ها، یادگیری مشارکتی، پاسخ به سؤالات مطرح‌شده	دکتر کیانیان
	چهارشنبه - ۱۴۰۳/۱۰/۱۲				

✗روزهای تعطیل به صورت جبرانی برگزار خواهند شد

منابع:

- جعفریگلو م، تقی زاده ز، خدامرادی ک. پرستاری مادران و نوزادان لیفر. تهران، اندیشه رفیع. آخرین چاپ.
 - خردمند م، شوقی م، سنجری م. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان لودرمیلک، تهران، انتشارات جامعه نگر، آخرین چاپ.
 - ساداتیان ا، قره خانی پ (۱۳۹۴). اصول بارداری و زایمان (تظاهرات اصلی و درمان بیماری ها) (CMMMD)، آخرین چاپ، تهران، انتشارات شهر آب.
 - ذوالفقاری م، نوقابی اع. پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان. تهران، نشر تحفه، آخرین چاپ.
 - ضیغمی کاشانی ر، دشتی ا، بختیاری م. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان. تهران، نشر جامعه نگر، آخرین چاپ.
 - بیماری های زنان نواک
 - کتاب های مرتبط با اصول بارداری و زایمان
-
- **Stanhope M, Lancaster J. Public Health Nursing: Population-based Health Care in the Community. St. Louis, Missouri: Elsevier, 2016.**
 - **Allender J, Rector C, Warner K. Community & public health nursing: Promoting the public's health. lippincott williams & wilkins; 2014**

لطفا، توجه شود: روزهای تعطیلات رسمی کلاس جبرانی گذاشته می شود.